

Wyrok z dnia 28 stycznia 2011 r.

I UK 230/10

Szkoła wyższa będąca beneficjentem w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206 ze zm.) przy realizacji takiego projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego - Rozwój Zasobów Ludzkich, którego celem jest aktywizacja zawodowa jej absolwentów, kierowanych zgodnie z tym projektem do odbycia stażu u przedsiębiorców, jest innym niż powiatowy urząd pracy podmiotem kierującym na staż (art. 6 ust. 1 pkt 9a w związku z art. 4 pkt 2 lit. za ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.).

Przewodniczący SSN Romualda Spyt, Sędziowie SN: Jolanta Strusińska-Żukowska (sprawozdawca), Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 28 stycznia 2011 r. sprawy z odwołania K. Akademii [...] w K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w K. z udziałem zainteresowanych: Anety W., Łukasza W., Kamili Ś., Olgi Ś., Małgorzaty S., Janusza S., Beaty S., Agnieszki P., Malwiny P., Anny P., Aliny J., Anny C., Anny C. o podleganie ubezpieczeniu społecznemu, na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15 grudnia 2009 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 12 maja 2009 r. oddalił odwołanie K. Akademii [...] w K. (dalej jako Akademia albo odwołująca się) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w K. z dnia 3 października 2008 r. stwierdzają-

cej podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez osoby, z którymi odwołująca się zawarła umowy odbycia stażu w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004 - 2006.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że Akademia, działając na podstawie ustawy z dnia 5 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju, zawarła w dniu 11 sierpnia 2006 r. umowę z Województwem M. reprezentowanym przez Urząd Marszałkowski o dofinansowanie projektu „Staże partnerskie dla innowacji małych i średnich przedsiębiorstw” w ramach projektu 2 „Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach”, finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu państwa. Na podstawie tej umowy odwołująca się kierowała swoich absolwentów, tj. zainteresowanych: Anetę W., Alinę J., Olgę Ś., Annę C., Annę P., Agnieszkę P., Beatę S., Annę C., Łukasza W., Janusza S., Kamilę Ś., Małgorzatę S. i Malwinę P. do odbycia stażu w firmach, które były partnerami projektu. Pomiędzy Akademią, stażystą i przedsiębiorcami, u których miał być odbywany staż, była zawierana umowa stażowa przewidująca obowiązek wypłaty stażyście wynagrodzenia określonego jako dodatek stażowy, który wynosił 1.600 zł. Umowa stażowa określała także obowiązki i uprawnienia jej stron, przewidywała możliwość jej wypowiedzenia oraz kary umowne za niewywiązywanie się przez strony z ich obowiązków.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 9a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.; dalej powołana jako ustawa systemowa), ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby pobierające stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy, na które zostały skierowane przez inne niż powiatowy urząd pracy podmioty kierujące na szkolenie, staż lub przygotowanie zawodowe. Definicję takich podmiotów zawiera art. 4 pkt 2 lit. za ustawy systemowej, stanowiąc że są nimi, między innymi, korzystające z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206 ze zm.) albo ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227, poz. 1658 ze zm.). Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, że podstawę zawierania umów stażowych i kierowania absolwentów do odbycia stażu stanowiła umowa z dnia 11 sierpnia 2006 r. zawarta z Województwem M. właśnie w oparciu o przepisy ustawy z dnia 5 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie

Rozwoju. Na podstawie tej umowy Akademia otrzymała dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i środków budżetu państwa na realizację programu stażowego, w ramach którego odwołująca się zawierała umowy stażowe i wypłacała stażystom wynagrodzenie (dodatek stażowy). Zdaniem tego Sądu, Akademia była zatem innym niż powiatowy urząd pracy podmiotem kierującym na staż i korzystającym z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 9a w związku z art. 4 pkt 2 lit. za ustawy systemowej. Takiej ocenie nie stoi na przeszkodzie sam fakt nazwania wynagrodzenia wypłacanego w okresie odbywania stażu dodatkiem stażowym, bowiem nie oznacza to, że nie można go uznać za stypendium, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9a ustawy systemowej. W konsekwencji Sąd Okręgowy przyjął, że osoby, z którymi odwołująca się zawarła umowy stażowe, podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, jak prawidłowo stwierdził organ rentowy w zaskarżonej decyzji.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie, po rozpoznaniu apelacji Akademii, wyrokiem z dnia 15 grudnia 2009 r. zmienił zaskarżony przez odwołującą się wyrok Sądu Okręgowego oraz poprzedzającą go decyzję, stwierdzając że zainteresowani - stażyści, z którymi Akademia zawarła umowy stażowe w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004 - 2006, od 1 listopada 2005 r. nie podlegają ubezpieczeniom społecznym i zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującej się kwotę 210 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd drugiej instancji, przytaczając *in extenso* treść art. 4 pkt 2 lit. za ustawy systemowej, uznał bowiem, że w świetle obowiązujących zasad techniki prawodawczej brak jest podstaw do przyjęcia, iż zawarte w tym przepisie określenie „korzystające z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (...) albo ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (...)” jest odrębną jednostką redakcyjną stanowiącą tiret trzynaste. Pojęcie to nie określa bowiem przede wszystkim konkretnego podmiotu w odróżnieniu od tiret, które posługują się takimi nazwami (jednostki, instytucje, agencje, organizacje, ośrodki, Ochotnicze Hufce Pracy). Ponadto, o braku możliwości uznania przedmiotowego określenia za jednostkę redakcyjną w postaci tiret świadczy dyspozycja § 57 ust. 6 zasad techniki prawodawczej stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z

dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej (Dz.U. Nr 100, poz. 908), zgodnie z którym każde tiret kończy się przecinkiem, a ostatnie przecinkiem, średnikiem albo kropką, chyba że wyliczenie kończy się częścią wspólną odnoszącą się do wszystkich tiret. W takim przypadku przecinek, średnik albo kropkę stawia się po części wspólnej. Z uwagi na to, że w art. 4 pkt 2 lit. za ustawy systemowej po przedmiotowym określeniu brak jest przecinka, średnika czy kropki, nie ma wątpliwości, że nie stanowi ono odrębnego tiret, lecz część wspólną odnoszącą się do wszystkich tiret. W ocenie Sądu odwoławczego, powyższe rozważania prowadzą zaś do konkluzji, że w świetle art. 4 pkt 2 lit. za ustawy systemowej, płatnikami składek są wszystkie wymienione w tym przepisie podmioty (12 rodzajów) i tylko w zakresie, w jakim korzystają z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych na dofinansowanie projektu albo decyzji. Odwołująca się Akademia nie może być zaliczona do tych podmiotów, albowiem nie można jej uznać za jednostkę naukową, o której mowa w art. 4 pkt 2 lit. za tiret ósme ustawy systemowej. W świetle ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 169, poz. 1049), jednostkami naukowymi są bowiem prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe podstawowe jednostki organizacyjne uczelni w rozumieniu statutów tych uczelni (art. 2 pkt 9 ustawy), zaś zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.), podstawową jednostką organizacyjną uczelni jest wydział lub inna jednostka organizacyjna uczelni określona w statucie, prowadząca co najmniej jeden kierunek studiów lub studia doktoranckie co najmniej w jednej dyscyplinie naukowej. Podstawową jednostką organizacyjną Akademii stanowi wydział (§ 36 ust. 1 statutu tej uczelni), wobec czego status jednostki naukowej nie przysługuje uczelni jako całości, lecz tylko jej wydziałom. W ocenie Sądu drugiej instancji, Akademia nie należy zatem do kategorii podmiotów, które kierują na staż w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 9a ustawy systemowej, wobec czego umowy zawarte pomiędzy nią a stażystami nie są umowami stażowymi w rozumieniu tego przepisu, lecz umowami cywilnoprawnymi, finansowanymi ze środków unijnych. Podstawę do podlegania przez zainteresowanych ubezpieczeniom społecznym mógł zatem stanowić wyłącznie art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy systemowej. Mając przy tym na względzie, że przedmiotowe umowy o świadczenie usług zawarte były z zainteresowanymi będącymi studentami poniżej 26 roku życia, Sąd drugiej instancji uznał, że brak było podstaw do objęcia stażystów obowiązkiem ubezpieczeń społecznych z uwagi na

wyłączenie przymusu ubezpieczeń w takiej sytuacji stosownie do treści art. 6 ust. 4 ustawy systemowej.

Organ rentowy wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, opierając ją na naruszeniu prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 6 ust. 1 pkt 9a ustawy systemowej w związku z art. 4 pkt 2 lit. za tej ustawy, polegającą na przyjęciu, że osoby pobierające stypendium, o których mowa w pierwszym z tych przepisów, nie podlegają określonemu w nim ubezpieczeniu, gdyż nie zostały skierowane na staż przez jednostkę naukową w rozumieniu drugiego z tych przepisów.

Formułując taki zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i jego zmianę przez oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz w obu przypadkach, zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 6 ust. 1 pkt 9a ustawy systemowej, zgodnie z którym obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami pobierającymi stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które zostały skierowane przez inne niż powiatowy urząd pracy podmioty kierujące, został dodany do tej ustawy z dniem 1 listopada 2005 r. ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 164, poz. 1366). Tą samą ustawą dodano do ustawy systemowej art. 4 pkt 2 lit. za, wprowadzający pojęcie będącego płatnikiem składek innego niż powiatowy urząd pracy podmiotu kierującego, w którego treści w ówczesnym brzmieniu po tiret dwunastym umieszczony był przecinek. Ten znak interpunkcyjny został pominięty dopiero przy okazji nowelizacji przepisu dokonanej z dniem 1 stycznia 1997 r. ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227, poz. 1658 ze zm.). Biorąc przy tym pod uwagę, że przed określeniem „korzystające z publicznych środków wspólnotowych” znajduje się taki sam myślnik jak przed określeniami pozostałych podmiotów wymienionych w art. 4 pkt 2 lit. za ustawy systemowej, stwierdzić należy, że odwołanie się wyłącznie do zasad techniki prawodawczej nie wystarcza do wyjaśnienia, jakie podmioty są kieru-

jącymi w rozumieniu tego przepisu. Również w uzasadnieniu projektu ustawy zmieniającej z dnia 28 lipca 2005 r. nie ma żadnych wskazówek, które mogłyby być pomocne przy wyjaśnieniu tych wątpliwości, bowiem pierwotnie proponowana treść art. 4 pkt 2 lit. za brzmiała następująco: „inne niż powiatowe urzędy pracy podmioty kierujące - w stosunku do osób pobierających stypendium w okresie stażu lub przygotowania zawodowego” (por. art. 4 pkt 1 rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw - druk sejmowy nr 3881). Do uściślenia treści przepisu doszło dopiero na skutek prac Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw związanych z rządowym „Programem uporządkowania i ograniczenia wydatków publicznych”, zwłaszcza na posiedzeniu w dniu 9 maja 2005 r., podczas którego wicedyrektor departamentu w MGiP Beata C. wyjaśniła, że zmiana w ustawie systemowej „ma na celu dostosowanie rozwiązania do przepisów Sektorowego Programu Operacyjnego - Rozwój Zasobów Ludzkich, które przewidują możliwość, by na zasadach określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy były aktywizowane m.in. młode osoby bezrobotne. Formami aktywizacji tej grupy osób może być zarówno staż, jak też przygotowanie zawodowe, organizowane przez inne podmioty niż powiatowe urzędy pracy”, „ze zmian ustawowych wynika, że tym, który kieruje na staż - oprócz urzędów pracy - może być organizacja pozarządowa, która „wchodzi w obowiązki” urzędu pracy. Z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a także z innych ustaw wynika, że w przypadku kiedy dana osoba odbywa staż, podlega ona ubezpieczeniu społecznemu w okresie pobierania stypendium w czasie odbywania stażu. W stosownych przepisach dokładnie określono, kto jest płatnikiem, w jakiej wysokości i komu odprowadza się zaliczkę oraz jakie obowiązki muszą być wykonane przez powiatowy urząd pracy w związku ze skierowaniem danej osoby do odbywania stażu. Środki finansowe z Unii Europejskiej mogą uzyskiwać organizacje pozarządowe. Mogą to być środki np. na zwalczanie bezrobocia w grupie młodych ludzi. Dlatego istnieje możliwość zlecenia tego rodzaju usług w drodze konkursów lub przetargów. Jednakże równocześnie należy stworzyć system umożliwiający osobom kierowanym na staż lub przygotowanie zawodowe uzyskanie równego, a nie gorszego statusu niż status osób bezrobotnych” oraz że „wydaje się, że brak precyzyjnego określenia podmiotu kierującego (...) stanowi pewien problem, który należałoby rozwiązać. Wiemy jaka grupa przepisów mogłaby wchodzić w grę w tym przypadku. Proponowana zmiana powinna nawiązywać do rozporządzenia wprowadzającego

Sektorowy Program Operacyjny - Rozwój Zasobów Ludzkich. Jeżeli jest to dopuszczalne, to wspólnie z Biurem Legislacyjnym Kancelarii Sejmu ustalimy dokładne brzmienie przepisu. W treści napisaliśmy, że chodzi o „przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w rozumieniu przepisów” ww. rozporządzenia wykonawczego do ustawy o Narodowym Planie Rozwoju”.

Z art. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju wynika, że określa ona sposób przygotowania i realizacji Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006, w celu realizacji którego tworzy się sektorowe programy operacyjne, regionalne programy operacyjne oraz inne programy operacyjne, finansowane z publicznych środków krajowych lub współfinansowane z publicznych środków wspólnotowych (art. 8 ust. 1 i ust. 2 ustawy). W ramach tych programów mogą być dofinansowywane różne projekty, a warunki dofinansowania określa umowa o dofinansowanie projektu, zawarta z beneficjentami przez instytucję zarządzającą programem, instytucję wdrażającą lub działającą w imieniu instytucji zarządzającej instytucję pośredniczącą (art. 26 ustawy). Beneficjentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, korzystająca z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu (art. 2 pkt 1 ustawy). Z powyżej przedstawionych prac nad projektem ustawy zmieniającej, między innymi, ustawę systemową, wynika, że „innym podmiotem kierującym” mieli być beneficjenci, którzy kierują „młodych bezrobotnych” na staż, realizując projekt w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r., na podstawie art. 17 ust. 5 ustawy o Narodowym Planie Rozwoju, przyjęto Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich 2004 - 2006 (Dz.U. Nr 166, poz. 1743 ze zm.), w którego rozdziale IV „Priorytety i obszary wsparcia” wymieniono, między innymi, priorytet 1 „Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej” oraz priorytet 2 „Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy”. W ramach priorytetu 1 przewidziano, między innymi, działanie 1.2 „Perspektywy dla młodzieży”, którego celem było udzielenie możliwie pełnego wsparcia młodzieży, w tym absolwentom wszystkich typów szkół, tak aby nie stawali się bezrobotnymi. W ramach tego działania każdy młody człowiek miał otrzymać propozycje nowego startu przed upływem 6 miesięcy od momentu zarejestrowania się w urzędzie pracy. Pomoc udzielana w ramach projektów miała mieć na celu wspieranie szkoleń oraz dostosowanie umiejętności i kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, wspie-

ranie wolontariatu wśród osób pozostających bez pracy do 6 miesięcy oraz wspieranie innych działań zmierzających do zwiększenia zdolności do zatrudnienia. Działanie obejmowało różnorodne formy wsparcia dla młodzieży, w tym absolwentów wszystkich szkół i miało być realizowane poprzez - między innymi: promowanie i wspieranie zatrudnienia w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw, realizację programów specjalnych i innowacyjnych dla młodzieży, wspieranie kształcenia dostosowanego do rynku pracy. Jedną z grup docelowych tych działań byli absolwenci wszystkich typów szkół, którzy są bezrobotni w świetle polskiego prawa, a jednym z beneficjentów - szkoły (włącznie ze szkołami wyższymi). Skoro zaś z powyżej przedstawionego przebiegu prac nad projektem zmian w ustawie systemowej wynika, że w pojęciu „innych podmiotów kierujących na staż” mieszczą się wszyscy beneficjenci podejmujący w ramach projektu działania aktywizujące młode osoby bezrobotne, to nie ma żadnych przesłanek, ażeby z tego kręgu wyłączyć szkoły wyższe realizujące w ramach umowy o dofinansowanie projektu tego typu działania poprzez kierowanie swoich absolwentów na staż. Rację należy zatem przyznać skarżącemu, że nie należy utożsamiać użytego w art. 4 pkt 2 lit. za tiret ósme ustawy systemowej pojęcia „jednostka naukowa” ze znaczeniem, jakie nadaje mu art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki. Jak się wydaje, ustawodawca w tym wypadku miał na myśli bardziej potoczne rozumienie tego pojęcia jako podmiotu mającego na celu nauczanie, kształcenie.

Jak jednak wskazano wyżej, przymus ubezpieczeń społecznych dotyczy tylko tych szczególnych sytuacji, gdy dany podmiot będący beneficjentem w ramach określonego priorytetu realizuje działania mające na celu aktywizację zawodową „młodych bezrobotnych”, między innymi zawierając umowy stażowe z absolwentami szkół, którzy są bezrobotni w świetle polskiego prawa i tym samym „wchodząc w obowiązki urzędu pracy”. Należy zaś zwrócić uwagę, że szkoły wyższe mogą być beneficjentami w rozumieniu ustawy o Narodowym Planie Rozwoju przy realizacji różnorodnych projektów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, w tym np. objętych priorytetem 2 „Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy”, w którym przewidziano, między innymi, działanie 2.3 „Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki”, dotyczące ustawicznego szkolenia zawodowego, transferu wiedzy i współpracy pomiędzy światem nauki a gospodarką, promocji nowych form organizacji pracy, doskonalenia umiejętności i kwalifikacji kadr zarządzających oraz pracowników przedsiębiorstw, ułatwiania transferu wiedzy i zacieśniania współpracy

między szkołami wyższymi i przedsiębiorstwami, ułatwienia wprowadzania nowych form zatrudnienia i nowych form organizacji pracy. Grupami docelowymi tych działań są zaś pracodawcy oraz ich pracownicy, jednostki samorządu terytorialnego, partnerzy społeczni, pracownicy jednostek naukowych, instytucje szkoleniowe oraz ośrodki wspierania przedsiębiorczości i pracownicy modelowych centrów screeningowych oraz innych jednostek służby zdrowia, a nie osoby bezrobotne. Te działania podejmowane są bowiem nie w celu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, a w celu, między innymi, modernizacji gospodarki poprzez zwiększenie poziomu innowacyjności, w tym większy transfer nowoczesnych rozwiązań technologicznych czy organizacyjnych do przedsiębiorstw i instytucji, a zatem głównie w celu poprawy warunków funkcjonowania przedsiębiorstw, co tylko w sposób pośredni przyczynia się do rozwoju zasobów ludzkich. Należy także dodać, że Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich obejmuje też działania służące wzmocnieniu rozwoju regionalnych zasobów ludzkich w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (por. rozdział IV pkt 4.6 załącznika do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004 - 2006).

Reasumując, stwierdzić należy, że dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie jest najistotniejsze to, że Akademia, będąc beneficjentem w rozumieniu ustawy o Narodowym Planie Rozwoju, w ramach realizowanego przez siebie projektu zawierała z zainteresowanymi umowy nazwane stażowymi, na czym skoncentrował się Sąd pierwszej instancji, ani to, że odwołująca się nie jest jednostką naukową w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy o zasadach finansowania nauki, na czym z kolei skupił się Sąd Apelacyjny, ale to, w ramach jakiego priorytetu objętego Programem Operacyjnym Rozwój Zasobów Ludzkich uzyskała dofinansowanie do swego projektu, jaki cel miały podejmowane przez nią działania, czego dotyczyły i do jakich podmiotów były skierowane, co w dotychczasowym postępowaniu nie doczekało się wyjaśnienia. Z ustaleń poczynionych przez Sądy obu instancji nie wynika nawet, czy przedmiotowe umowy stażowe zawierane były ze studentami, czy też z absolwentami Akademii, bo obu tych określeń używa się w motywach wyroków zamiennie, choć nie budzi żadnych wątpliwości, że osobą pobierającą stypendium w okresie odbywania stażu w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 9a ustawy systemowej może być tylko osoba o statusie osoby bezrobotnej, tj. niezatrudniona i niewykonywająca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w

danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej - albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną - zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieucząca się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych (art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz.415 ze zm.).

Skarga kasacyjna okazała się zatem uzasadniona, albowiem Sąd drugiej instancji odmówił zastosowania w niniejszej sprawie przepisów prawa materialnego w postaci art. 6 ust. 1 pkt 9a w związku z art. 4 pkt 2 lit. za ustawy systemowej, chociaż nie poczynił dostatecznych ustaleń faktycznych do stwierdzenia, czy przedmiotowe umowy zawierane przez Akademię z zainteresowanymi były umowami stażowymi stanowiącymi tytuł obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w myśl art. 6 ust. 1 pkt 9a ustawy systemowej, czy też umowami cywilnoprawnymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. i art. 398²¹ w związku z art. 108 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

=====